

Riksrevisionens årsredovisning för 2015

Sammanfattning

Riksrevisionen har överlämnat Riksrevisionens årsredovisning för 2015 (2015/16:RR1) till riksdagen. Utskottet konstaterar att den anlitate revisorn bedömer att Riksrevisionens årsredovisning i alla väsentliga avseenden är rättvisande. Efter avslutad revision föreslår utskottet att riksdagen lägger Riksrevisionens årsredovisning för 2015 till handlingarna.

Utskottet betonar i betänkandet vikten av att myndigheten planerar och genomför granskningsverksamheten i den omfattning som anslaget tillåter så att stora återkommande anslagssparanden kan undvikas. Riksrevisionen får inte låta organisationsförändringar och interna processer uppehålla myndigheten i sin viktiga uppgift att granska den statliga verksamheten. Mot bakgrund av riksrevisorernas omorientering av effektivitetsrevisionen framhåller utskottet betydelsen av den breda form av granskningar och uppsättning av granskningsmetoder som lagen om statlig revision ger utrymme för och vikten av att Riksrevisionen tar vara på detta. Den uppföljningsrapport som Riksrevisionen lämnar som ett komplement till årsredovisningen redovisas också i betänkandet. Utskottet anser att den är ett värdefullt komplement till årsredovisningen för att bedöma Riksrevisionens resultat och att den djupa uppföljningen av femton granskningsrapporter är särskilt intressant.

Behandlade förslag

Redogörelse 2015/16:RR1 Riksrevisionens årsredovisning för 2015.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Riksrevisionens årsredovisning för 2015	5
Redogörelsen	5
Externrevisorns granskning av årsredovisningen	12
Riksrevisionens uppföljningsrapport 2016	12
Kompletterande information	14
Utskottets ställningstagande	16
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	18
Redogörelsen	18
<i>Bilaga 2</i>	
Revisionsberättelse för Riksrevisionen	19
<i>Tabeller</i>	
Tabell 1 Kostnader för verksamhetsgrenarna	5
Tabell 2 Skillnad mellan avgiftsintäkter och nettokostnader inom årlig revision 2013–2015	6
Tabell 3 Anslagsredovisning för 2015	6
Tabell 4 Kostnader för granskning och styckkostnad respektive genomsnittlig insats per granskningsrapport 2013–2015	9
Tabell 5 Kostnader för extern kompetens 2013–2015	11

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Riksrevisionens årsredovisning för 2015

Riksdagen lägger redogörelse 2015/16:RR1 till handlingarna.

Stockholm den 19 april 2016

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Ulf Kristersson (M), Monica Green (S), Maria Plass (M), Oscar Sjöstedt (SD), Emil Källström (C), Janine Alm Ericson (MP), Jan Ericson (M), Hans Unander (S), Dennis Dioukarev (SD), Erik Ullenhag (L), Ulla Andersson (V), Jakob Forssmed (KD), Marie Granlund (S), Niklas Karlsson (S), Börje Vestlund (S) och Maria Malmer Stenergard (M).

Redogörelse för ärendet

Riksrevisionen ska enligt lagen (2006:999) med ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för Riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen (REA-lagen) lämna en årsredovisning till riksdagen senast den 22 februari. Enligt lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen ska riksrevisorerna med administrativt ansvar besluta om årsredovisningen. Margareta Åberg, som är riksrevisor med administrativt ansvar, överlämnade årsredovisningen i form av en redogörelse till riksdagen den 17 februari 2016 (2015/16:RR1).

Ingen motion har väckts med anledning av redogörelsen.

Enligt 19 § lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen är det finansutskottet som svarar för att revision görs av Riksrevisionen. För den uppgiften anlitas revisionsbyrå KPMG AB. Revisionsberättelsen kom in till finansutskottet den 16 mars 2016.

I betänkandet redovisas också Riksrevisionens uppföljningsrapport 2016, som innehåller Riksrevisionens egen uppföljning av sina granskningar. Rapporten har överlämnats till finansutskottet men är inte något formellt riksdagsärende.

Som ett led i beredningen av årsredovisningen höll finansutskottet en intern utfrågning av riksrevisor Margareta Åberg den 7 april 2016.

Utskottets överväganden

Riksrevisionens årsredovisning för 2015

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelsen om Riksrevisionens årsredovisning för 2015 till handlingarna.

Redogörelsen

Ekonomisk översikt

Verksamhetens kostnader ökade under 2015 (se tabell 1). Enligt årsredovisningen beror ökningen framför allt på att personalkostnaderna ökade med 21 miljoner kronor. Under året ökade antalet årsarbetskrafter med 15, främst inom effektivitetsrevisionen. Även personalkostnaderna för den omvärldsriktade verksamheten ökade jämfört med 2014 eftersom myndigheten har utvecklat sin omvärldsanalys, tagit fram en modell för bedömning av risker i den statliga verksamheten och ägnat mer resurser åt att svara på frågor från allmänheten och besvarat remisser. I ökningen av personalkostnaderna ligger också avsättningen för tidigare riksrevisorers chefspensioner på 3,1 miljoner kronor och kostnader på 1,7 miljoner kronor till följd av avvecklingen av lokalkontoret i Karlstad.

Tabell 1 Kostnader för verksamhetsgrenarna

Tusental kronor

	2015	2014	2013
Årlig revision	152 209	151 556	133 892
Effektivitetsrevision	132 246	120 897	122 778
Internationellt utvecklingsarbete	36 579	36 027	34 765
Omvärldsriktad verksamhet	27 828	22 927	21 149
Totalt	348 862	331 407	312 584

Källa: Riksrevisionens årsredovisning 2015.

Den årliga revisionen är avgiftsbelagd enligt lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. Inkomsterna från avgifterna redovisas mot inkomstittel på statens budget och disponeras inte av Riksrevisionen. Avgifterna beräknas så att full kostnadstäckning uppnås och anpassas över tiden så att varken överskott eller underskott uppstår. Riksrevisionen ser över avgifterna varje år.

Avgiftsintäkterna 2015 blev högre än vad som budgeterades för året (se tabell 2), vilket beror dels på fler fakturerade timmar, dels på att avgifterna höjdes under 2015. Avgifterna höjdes för att anpassa dem till den rådande

kostnadsnivån. Det ackumulerade underskottet halverades jämfört med 2014 på grund av att antalet fakturerade timmar ökade och att de gemensamma kostnaderna för årlig revision minskade.

Tabell 2 Skillnad mellan avgiftsintäkter och nettokostnader inom årlig revision 2013–2015

Tusental kronor

	2015	2014	2013
Avgiftsintäkter	156 446	139 247	131 742
Kostnader	152 169	151 386	133 699
Totalt	4 277	-12 139	-1 957
Ackumulerat överskott/underskott	-5 049	-9 326	2 813

Källa: Riksrevisionens årsredovisning 2015.

Anslagsförbrukningen på förvaltningsanslaget blev lägre än anvisade medel 2015 (se tabell 3). I årsredovisningen framhåller Riksrevisionen att planen för året var att anslagsförbrukningen skulle vara högre än det tilldelade anslaget, men att det finns flera skäl till att anslagsutnyttjandet blev lägre än planerat. En anledning är att det har varit svårt att rekrytera erfarna årliga revisorer och att det varit svårt att ersätta uteblivna rekryteringar med bemanningskonsulter. En annan anledning är att effektivitetsrevisionen omorganiserats och att detta har medfört en lägre produktion, lägre tryckkostnader och färre konsultinsatser. Återrekrytering av personal har förskjutits några månader till förmån för rekrytering av nya chefer och specialister. Omorganisationen har även påverkat utnyttjandet av kompetensutveckling. Riksrevisionens avsikt är att återbetala 5,2 miljoner kronor, dvs. den del av anslagssparandet som överstiger 3 procent av förvaltningsanslaget.

Tabell 3 Anslagsredovisning för 2015

Tusental kronor

Anslag	Ingående anslags- sparande	Anvisade medel	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Årets utfall	Utgående anslags- sparande
Utgiftsområde 2						
1:15 Riksrevisionen	18 595	314 446	-9 273	323 768	309 133	14 635
Utgiftsområde 7						
1:5 Riksrevisionen:						
Internationellt utvecklingsarbete	921	40 000	0	40 921	41 763	-842
Totalt	19 516	354 446	-9 273	364 689	350 896	13 793

Källa: Riksrevisionens årsredovisning 2015.

Som framgår av tabell 3 var anslagsförbrukningen på anslaget för internationellt utvecklingsarbete 41,7 miljoner kronor, vilket innebär ett utnyttjande av anslagskrediten på 0,8 miljoner kronor.

Verksamhetens resultat

Under 2015 slutfördes den årliga revisionen av 2014 års årsredovisningar i enlighet med god revisionssed och i rätt tid. Effektivitetsrevisionen följde den inriktning som riksrevisorerna beslutat om. Det internationella utvecklingsarbetet bedöms ha bidragit till att stärka de nationella revisionsorganens förmåga att bedriva revision i enlighet med internationella standarder.

Två nya riksrevisorer tillträdde under året och ansvaret som riksrevisor med administrativt ansvar övertogs av Margareta Åberg. Under hösten 2015 genomförde riksrevisorerna en omorientering av effektivitetsrevisionen. Verksamheten under hösten präglades av den omorientering av effektivitetsrevisionen som genomfördes och anpassningen av verksamheten till nya arbetssätt och den nya organisation som gäller från den 1 januari 2016.

Årlig revision

Det mål Riksrevisionen satt upp för verksamhetsgrenen årlig revision är att granskningen ska utföras i enlighet med god revisionssed, och enligt internationell standard och att revisionsberättelserna ska lämnas i tid. Granskningen ska vara förebyggande, dvs. eventuella fel och brister ska uppmärksammas så tidigt som möjligt för att undvika väsentliga fel i en årsredovisning.

Riksrevisionen bedömer att verksamhetens resultat är tillfredsställande. Revisionen av 2014 års årsredovisningar slutfördes under 2015 i enlighet med god revisionssed och i rätt tid. När det gäller uppföljning av om den årliga revisionen utförs med rätt kvalitet finns ett internt kvalitetsråd som består av erfarna ansvariga revisorer och experter inom olika områden. Den interna kvalitetskontroll som kvalitetsrådet årligen genomför av ett urval avslutade revisionsakter (i år kontrollerades sju ansvariga revisorer) visade att revisionen av dessa i allt väsentligt var utförd och dokumenterad i enlighet med International Standards of Supreme Audit Institutions (ISSAI) krav på finansiell revision samt Riksrevisionens instruktion för granskning av resultatredovisning och annan information i årsredovisningen (RRI). Ett kompletterande sätt att mäta och följa upp kvaliteten och hur kommunikationen fungerar är genom årligt återkommande enkätundersökningar till en tredjedel av myndigheterna. Årets undersökning visar att förtroendet för den årliga revisionen är fortsatt gott, även om det finns en förbättringspotential t.ex. genom att fortsätta fokusera på kommunikationen med revisionsobjekten. Flera myndigheter reagerar på ökade revisionskostnader och bristande kontinuitet i revisionsteam.

Kostnaderna för den årliga revisionen ökade inte nämnvärt mellan 2014 och 2015. Däremot ökade antalet revisionstimmar utförda av egen personal med ca 7 300 timmar. I årsredovisningen anges att man inom myndigheten utvecklat kompetensen inom it-relaterad revision och att konsultutnyttjandet under 2015 därför minskade jämfört med tidigare år. Fördelningen av kostnader mellan stora myndigheter och övriga har ändrats något eftersom

Riksrevisionen har ökat användningen av konsulter för allmänrevision inom gruppen övriga myndigheter.

Effektivitetsrevision

Målet för verksamhetsgrenen effektivitetsrevision följer av lagen (2002:1022) om statlig revision. Där framgår av 4 § att effektivitetsrevisionen främst ska ta sikte på förhållanden med statens budget, genomförandet och resultatet av statlig verksamhet och åtaganden i övrigt, men att den också får avse de statliga insatserna i allmänhet. Granskningen ska vidare främja en sådan utveckling att staten med hänsyn till allmänna samhällsintressen får ett effektivt utbyte av sina insatser. Effektivitetsrevisionen ska huvudsakligen inriktas på granskning av hushållning, resursutnyttjande, måluppfyllelse och samhällsnytta. Som ett led i effektivitetsrevisionen får förslag lämnas om alternativa insatser för att nå avsedda resultat.

Riksrevisionen bedömer att effektivitetsgranskningarna lever upp till de krav på inriktning och kvalitet som har formulerats inför 2015. Genomförda enkäter om hur de granskade organisationerna uppfattar Riksrevisionen visar på ett fortsatt gott resultat. Uppföljningsrapporten visar vidare att granskningen bidrar till förbättringar i den statliga verksamheten, och den bedömning som forskare vid Uppsala universitet gjort av ett urval av granskningar från 2015 pekar på att effektivitetsrevisionen, trots förbättringspotentialen, lever upp till de krav som ställs på kvaliteten.

Samtidigt konstateras i årsredovisningen att produktiviteten är alltför låg, med för få genomförda granskningar, 22 stycken, och för höga styckkostnader. Under hösten angav riksrevisorerna en ny inriktning, och arbetet präglades av åtgärder för att långsiktigt höja kvaliteten och öka produktiviteten, främst genom ändrat arbetssätt, nya former för kvalitetssäkring och genom att höja kompetensen med utbildning och nyrekrytering av personal.

Som framgår av tabell 4 steg styckkostnaderna och antalet timmar per granskning under 2015 jämfört med 2014. I årsredovisningen förklaras detta dels med att det har förts resurser till verksamhetsgrenen, dels att efterarbete ingår i årets kostnader för granskning.

Samtidigt har verksamhetsvolymen minskat sett till antalet publicerade granskningsrapporter. Enligt bedömningen i årsredovisningen är minskningen av tillfällig natur, då den till viss del kan förklaras av den ändrade verksamhetsinriktningen och att ett antal pågående granskningar då helt eller delvis fick ny inriktning. Det har gjort att ganska många granskningar har förlängts och därför kommer att avslutas under 2016 i stället för 2015. Problem inom organisationen med långa planeringsprocesser och ett arbetssätt som inte är helt effektivt anges också som orsaker till den låga produktiviteten.

Tabell 4 Kostnader för granskning och styckkostnad respektive genomsnittlig insats per granskningsrapport 2013–2015

Tusental kronor om inte annat anges

	2015	2014	2013
Årets avslutade granskningar	89 543	104 790	110 497
varav expedierade	82 446	98 606	108 970
inte resulterat i rapport	7 097	6 184	1 527
Antal expedierade granskningar	22	27	23
Styckkostnad per granskning	4 070	3 881	4 804
inklusive omvärldsbevakning	5 001	4 517	5 751
Antal timmar per granskning	3 564	3 686	4 584
inklusive omvärldsbevakning	4 437	4 251	5 591

Källa: Riksrevisionens årsredovisning 2015.

Fördelningen mellan granskning och omvärldsbevakning var ungefär densamma som under 2014, dvs. ca 15 procent. I årsredovisningen anges att omvärldsbevakningen är en viktig del av verksamheten inom effektivitetsrevisionen eftersom det är där myndigheten lägger grunden för att genomföra bra granskningar. Omvärldsanalysen görs löpande i avdelningarna och inom ramen för granskningsprojekten, och riktmärket är att den ska ha en omfattning som motsvarar 10–15 procent av verksamheten i övrigt.

Internationellt utvecklingssamarbete

Målet är att stärka de nationella revisionsorganens kapacitet och förmåga att bedriva revision enligt internationella revisionsstandarder.

På global nivå har arbetet fokuserat på kapacitetsutveckling inom samarbetet med International Organisation of Supreme Audit Institutions (Intosai). På regional nivå dominerar samarbetet med organisationen för engelsktalande afrikanska länder (AFROSAI-E). Bilateralt stöder Riksrevisionen dels utveckling av metoder och processer inom finansiell revision och effektivitetsrevision, dels enskilda revisionsteam. Insatser görs också inom utvecklingen av HR, it, ledarskap och kommunikation.

Projekten har i huvudsak löpt enligt plan. De utvärderingar som regelmässigt görs efter varje utbildning eller stödinsats visar generellt sett höga omdömen.

Omvärldsriktad verksamhet

Målet är att befästa och främja revisionens roll, både nationellt och internationellt, och bidra till ett högt genomslag av Riksrevisionens arbete.

Enligt årsredovisningen visar 2014 års intressentundersökning och 2015 års SOM-undersökning att allmänhetens förtroende för Riksrevisionen ökar. Samtidigt ökade ambitionerna i det nationella omvärldsriktade arbetet 2015 genom bl.a. utvecklingen av myndighetens omvärldsanalys och en modell för bedömning av risker i den statliga verksamheten. Omvärldsanalysen utförs nu löpande i avdelningarna och inom ramen för granskningsprojekten. Under året

har också mer resurser lagts på frågor från allmänheten, antalet besvarade remisser (35 stycken jämfört med 10 stycken 2014) och ökade aktiviteter under Almedalsveckan.

Kompetens och personal

Myndighetens gemensamma mål för kompetensförsörjningen har under året varit att säkerställa rätt kompetens på rätt plats i rätt tid, att Riksrevisionen ska vara och uppfattas som en attraktiv arbetsplats, att arbetsklimatet ska präglas av engagemang, kreativitet och öppenhet och att arbetet genomförs med god effektivitet och i enlighet med myndighetens värderingar. Riksrevisionen bedömer att de åtgärder som vidtagits under året har förbättrat myndighetens möjlighet att attrahera, rekrytera och behålla rätt kompetens för att genomföra sitt uppdrag och uppnå fastställda mål.

Under året genomfördes en översyn av granskningsverksamheten och i april beslutades att Riksrevisionens kontor i Karlstad skulle avvecklas. Grunden till beslutet är att den årliga revisionen ska bedrivas mer effektivt och med en god arbetsmiljö. Dessutom har kontoren i Uppsala och Jönköping förstärkts med var sin biträdande avdelningschef för att öka chefsnärvaren på kontoren. För den årliga revisionen har det fortsatt att vara svårt att rekrytera rätt kompetens.

Efter översynen beslutade riksrevisorerna också om en ny organisationsstruktur för effektivitetsrevisionen som ska träda i kraft den 1 januari 2016. Under hösten rekryterades enhetschefer och ett antal ämnessakkunniga som genom sin specialistkunskap i sak- och metodfrågor ska öka kvaliteten ytterligare i granskningen.

Som ett alternativ till medarbetarundersökning har Riksrevisionen använt sig av fokusgrupper, bland ett urval av medarbetarna. Dessa diskuterade frågeställningar om ledning och styrning inom effektivitetsrevisionen, som sedan har beaktats i omorganisationen.

Antalet anställda i tjänst i slutet av 2015 var 307 stycken. Under året började 40 personer huvudsakligen inom granskningsverksamheten. Personalomsättningen har ökat från 10 procent 2014 till 12 procent 2015. Inom effektivitetsrevisionen är personalomsättningen 15 procent, vilket innebär en minskning med en procentenhet jämfört med 2014. Personalomsättningen inom den årliga revisionen har ökat med 5 procentenheter och är uppe i 14 procent 2015. För att kartlägga avgångsorsaker och medarbetarnas uppfattning om sin tid på myndigheten har det under året tagits fram en avgångsenkät. Riksrevisionen konstaterar att svaren på enkäten behöver analyseras djupare innan vidare slutsatser kan dras. Dock indikerar flertalet kommentarer att den nya organisationsstrukturen kan öka möjligheten för Riksrevisionen att bli en ännu mer attraktiv arbetsgivare.

I årsredovisningen konstateras att sjukfrånvaron ligger på samma nivå som tidigare år. Andelen kvinnor som är sjukfrånvarande är högre än andelen män, och andelen har ökat med 1,3 procentenheter till 3,9 procent. Sjukfrånvaron

för män har minskat med 0,9 procentenheter. Andelen långtidssjuka är 51,8 procent, vilket är en minskning med 0,6 procentenheter jämfört med 2014.

En viktig strategisk fråga för Riksrevisionen är att utnyttja den egna samlade kompetensen på bästa sätt och vid behov komplettera den dels genom samarbete med universitet och högskolor, dels genom att anlita extern kompetens inom både revision och verksamhetsstöd.

Tabell 5 Kostnader för extern kompetens 2013–2015

Tusental kronor

	2015	2014	2013
Kärnverksamhet	11 166	13 303	6 842
Årlig revision	7 388	8 253	4 283
Effektivitetsrevision	2 583	2 700	1 672
Internationellt utvecklingssamarbete	900	1 823	700
Omvärldsriktad verksamhet	295	527	187
Stödverksamhet	19 847	20 977	10 730
Kompetensutveckling	1 161	1 935	1 040
Kompetens- och resursförstärkning	18 686	19 042	9 690
Summa	31 013	34 280	17 572

Källa: Riksrevisionens årsredovisning 2015.

Rekrytering av en specialist inom it-revision har lett till ett minskat beroende av extern kompetens inom den årliga revisionen. Under hösten har rekryteringar gjorts som minskar effektivitetsrevisionens framtida behov av extern metod- och sakkompetens. Under 2014 hade Riksrevisionen kostnader för utvärderingar av projekten i Kambodja, Kosovo och AFROSAI-E, vilket förklarar att kostnaderna minskat för den omvärldsriktade verksamheten 2015.

Inom stödverksamheten är kostnaderna något lägre än 2014. Under 2015 användes extern kompetens inom stödverksamheten främst för bemanning av receptionen, bevakning av kontor, etablering av en it-arkitektur, en modell för förvaltningsstyrning samt utveckling av it-stödet för årlig revision.

Intern styrning och kontroll

Med intern styrning och kontroll avses den process som syftar till att myndigheten med rimlig säkerhet ska fullgöra sitt verksamhetsansvar. Denna process ska omfatta riskanalys, kontrollåtgärder, uppföljning och dokumentation. Riksrevisorn med administrativt ansvar lämnar i årsredovisningen ett intygande om myndighetens interna styrning och kontroll. I årsredovisningen redovisas också underlaget till ställningstagandet om den interna styrningen och kontrollen.

Den riskanalys som genomförts visar att merparten av de identifierade riskerna ligger på en risknivå som ledningen bedömt som acceptabel. Riskanalysen visar på några förbättringsområden som har tagits hand om löpande under året eller som ingår i verksamhetsplaneringen för 2016. Med

utgångspunkt i processen för intern styrning och kontroll, självvärderingar, hanteringen av identifierade risker, underställda chefers intygande samt internrevisionens och externrevisionens granskningar bedömer riksrevisor Margareta Åberg att den interna styrningen och kontrollen vid Riksrevisionen är betryggande.

Externrevisorns granskning av årsredovisningen

Revisionsberättelsen kom in till finansutskottet den 16 mars. Enligt externrevisorn har årsredovisningen upprättats i enlighet med REA-lagen och i enlighet med anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten. Årsredovisningen ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Riksrevisionens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat för året enligt REA-lagen och i enlighet med anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten. Resultatredovisningen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Som komplement till revisionsberättelsen har externrevisorn upprättat en promemoria för att sammanfatta de iakttagelser av materiell betydelse som framkommit vid granskningen. Externrevisorn konstaterar att granskningen huvudsakligen har varit inriktad på den finansiella redovisningen och att man när det gäller resultatredovisningen har fokuserat på att göra faktakontroll mot relevanta underlag och/eller specifikationer. Externrevisorn har granskat generella it-kontroller och lämnat rekommendationer när det gäller behörigheter till redovisningssystemet och konstaterar att Riksrevisionen har satt igång en översyn i syfte att ytterligare dela upp behörighetskontrollerna.

Riksrevisionens uppföljningsrapport 2016

Riksrevisionens uppföljningsrapport 2016 (URA) är den tionde i ordningen och ska ge riksdagen underlag för att bedöma Riksrevisionens resultat, dvs. om granskningsverksamheten har bidragit till en bättre statlig verksamhet. I inledningen till uppföljningsrapporten konstateras att rapporten också kan ge andra än riksdagen kunskap om myndighetens granskningar, hur de tas emot och vad de leder till. Med en regelbunden uppföljning får myndigheten erfarenheter som kan användas internt för att utveckla både granskningsarbetet och rapporteringen av granskningarna. Även om det inte alltid är möjligt att dra slutsatsen att det är Riksrevisionens granskningar som är den direkta anledningen till de förbättringar som iakttas, så visar URA att Riksrevisionen spelar en viktig roll i arbetet med att förändra och förbättra den statliga verksamheten.

Uppföljningsrapporten består av tre delar. I den första delen redovisas en s.k. djup uppföljning av 15 granskningsrapporter från effektivitetsrevisionen under perioden mars 2011–juni 2012. I den andra delen redovisas myndigheternas och regeringens åtgärder med anledning av den årliga revisionens revisionsberättelser för verksamhetsåret med modifierade

uttalanden. I den tredje och sista delen redovisas resultatet av en översiktlig uppföljning av 28 granskningsrapporter från effektivitetsrevisionen från 2013 och 2014.

Riksrevisorerna konstaterar i förordet att uppföljningen visar att ett flertal granskningsrapporter från effektivitetsrevisionen har medfört någon form av åtgärd av regeringen eller andra granskade organisationer. Åtgärderna ligger i linje med Riksrevisionens slutsatser och rekommendationer. Särskilt den djupa uppföljningen gör det enligt riksrevisorerna tydligt att det har skett förbättringar inom de granskade verksamheterna, även om problem i vissa fall också kan kvarstå.

Djup uppföljning av 15 granskningsrapporter

Syftet med den djupa uppföljningen är att brett belysa hur granskningsrapporterna från effektivitetsrevisionen tas emot och vad de leder till. Resultatet av Riksrevisionens granskningar framgår av den samlade bild som framkommer över tid i flera uppföljningsrapporter. Enligt Riksrevisionen innebär detta att en enskild uppföljningsrapport inte kan ge hela bilden av nyttan med Riksrevisionens granskning och det genomslag som granskningarna får. Redovisningen disponeras under rubrikerna:

- Riksrevisionens granskning
- Riksdagens behandling av regeringens skrivelse
- Regeringens och myndigheternas åtgärder
- Avslutande kommentarer.

Under rubriken Avslutande kommentarer redovisas översiktligt om de problem och brister som Riksrevisionen iakttog vid granskningen kvarstår.

Uppgifterna i den djupa uppföljningen har hämtats från offentliga dokument och från kontakter med de granskade organisationerna. Följande granskningsrapporter ingår i årets uppföljningsrapport:

- Svenska bidrag till internationella insatser (RiR 2011:14)
- Försvarsmaktens stöd till samhället vid kriser (RiR 2011:15)
- Samordning av stöd till barn och unga med funktionsnedsättning – Ett (o)lösligt problem? (RiR 2011:17)
- Rätt information vid rätt tillfälle inom vård och omsorg – samverkan utan verkan? (RiR 2011:19)
- Vad blev det av de misstänkta bidragsbrotten? (RiR 2011:20)
- Botniabanan och järnvägen längs Norrlandskusten – hur har det blivit och vad har det kostat? (RiR 2011:22)
- Lika betyg, lika kunskap? En uppföljning av statens styrning mot en likvärdig betygssättning i grundskolan (RiR 2011:23)
- Statliga myndigheters tjänsteexport (RiR 2011:24)
- It-stödet i rättskedjan (RiR 2011:25)
- Att hantera brottmål effektivt – En utmaning för regeringen och rättsväsendet (RiR 2011:27)

- Miljökrav i offentlig upphandling – är styrningen mot klimatmålet effektiv? (RiR 2011:29)
- Regelförenkling för företag – regeringen är fortfarande långt från målet (RiR 2012:6)
- Infrastrukturplanering – på väg mot klimatmålen? (RiR 2012:7)
- Effektivitetsmätning som metod för att jämföra arbetsförmedlingskontor (RiR 2012:9)
- Skattekontroll av företag – urval, volymutveckling och uppföljning (RiR 2012:13).

Behandlingen av den årliga revisionens modifierade uttalanden

Riksrevisionens årliga revision har granskat drygt 240 myndigheters årsredovisningar för verksamhetsåret 2014. Utifrån granskningarna rapporteras fel och brister till myndigheterna och regeringen. I de fall en årsredovisning inte bedöms vara rättvisande får myndigheten en revisionsberättelse med ett modifierat uttalande. Granskningen resulterade i att 14 myndigheter fick revisionsberättelse med modifieringen reservation och en myndighet fick revisionsberättelse med modifieringen avstå från att uttala sig.

I kapitlet redovisas hur de berörda myndigheterna och regeringen har behandlat de modifierade revisionsberättelserna. Underlaget för uppföljningen utgörs av den rapportering som myndigheterna lämnat till regeringen och Riksrevisionen samt regeringens rapportering i budgetpropositionen för 2016.

Översiktlig uppföljning av 28 granskningsrapporter från effektivitetsrevisionen

I den översiktliga uppföljningen, som görs ca 2–2½ år efter publicering av en granskning, utgår man från regeringens redovisning av vidtagna respektive aviserade åtgärder i de särskilda skrivelserna och i annan dokumentation. Regeringens skrivelse till riksdagen med anledning av granskningsrapporten redovisas i kapitlet och i förekommande fall även det behandlande utskottets betänkande med anledning av skrivelsen. Resultatet av uppföljningen redovisas per utskott.

Kompletterande information

Riksrevisionens beslut om att återlämna anslagssparande och förslaget till ny s.k. REA-lag

Enligt 4 § REA-lagen, som gäller för riksdagens myndigheter, får Riksrevisionen utan begränsning använda ett anslagssparande under följande år. Det innebär att Riksrevisionen till skillnad från vad som gäller för myndigheter under regeringen får behålla ett anslagssparande som överstiger 3 procent av förvaltningsanslaget.

Den 25 februari 2016 fattade riksrevisor Susanne Ackum beslut om att återlämna ett anslagssparande som vid utgången av 2015 översteg 3 procent av anslaget, dvs. 5 202 000 kronor (dnr 1.1.1-2016-0211).

Den 1 januari 2017 förväntas en ny lag om budget och ekonomiadministration träda i kraft och den gällande lagen (2006:999) med ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen upphöra. Den utredning som har tagit fram förslaget till ny lag (2015/16:URF1) har också haft i uppdrag att arbeta fram förslag till nya föreskrifter som behövs för tillämpningen av lagen. Utgångspunkten är att de förordningar som gäller för regeringens myndigheter också i fortsättningen ska ligga till grund för de föreskrifter som riktar sig till riksdagens myndigheter. Enligt det förslag till föreskrifter som föreligger ska ett anslagssparande på ett anslag som huvudsakligen avser förvaltningsutgifter som huvudregel inte överstiga 3 procent (2 kap. 5 §). Om anslagssparandet överstiger 3 procent ska myndigheten kommentera detta i årsredovisningen.

Redovisning och anslagsavräkning av chefs pensioner för riksrevisor

Riksdagen beslutade i maj 2014 att avsättningar för chefs pensioner för riksrevisor fr.o.m. räkenskapsåret 2015 ska redovisas mot anslag på utgiftsmässig grund (bet. 2013/14:FiU35, rskr. 2013/14:299). Riksrevisionen har i sin årsredovisning redovisat drygt 3 miljoner kronor som en avsättning för två tidigare riksrevisorers chefs pension i 2015 års pensionskostnader. Avsättningen kan högst uppgå till drygt 9 miljoner kronor om den nuvarande anställningen hos annan arbetsgivare upphör. Under 2015 betalades enligt uppgifter från Riksrevisionen drygt 400 000 kronor ut för chefs pensioner under 2015.

Utredningen som ligger till grund för den nya REA-lagen, som väntas träda i kraft den 1 januari 2017, har också behandlat frågan om chefs pensioner och redovisning av pensionsåtaganden i resultat- och balansräkning samt anslagsavräkning (2015/16:URF1 kap. 14). Anledningen till detta är att riksdagen beslutade om ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att även denna fråga skulle behandlas inom ramen för utredningen (bet. 2013/14:FiU35, rskr. 2013/14:299). Utredningen anser att frågan är på en sådan detaljnivå att den inte bör regleras i den nya lagen, men väl att det i föreskrifterna till lagen tydligt bör framgå att ett åtagande om chefs pension ska redovisas när ett beslut om att chefs pension ska betalas ut har fattats. Då bör myndigheten redovisa åtagandet som en avsättning i sin balansräkning. Vidare bör myndigheten vid beräkningen av avsättningens storlek göra en bedömning av hur mycket den uppskattar att den kommer att betala ut i chefs pension under hela åtagandetiden.

Avgifter för den årliga revisionen

Den 10 februari 2016 skickade Riksrevisionen ut ett förslag till ändring i 15 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. på remiss. Remisstiden går ut den 30 mars 2016.

Enligt 14–16 §§ lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. ska Riksrevisionen ta ut avgift för årlig revision. Avgiftsinkomsterna redovisas på inkomsttitel och disponeras inte av myndigheten. I lagen anges vilka tidstaxor som Riksrevisionen högst får ta ut för olika nivåer. Taxorna ska sättas till en nivå som säkrar full kostnadstäckning på några års sikt. Mot bakgrund av att Riksrevisionen numera tillämpar de högsta taxorna för de flesta löneintervall och inte har lönenivåer som motsvarar lagens alla löneintervall föreslår Riksrevisionen ändringar av dessa.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att externrevisorn har lämnat en ren revisionsberättelse över Riksrevisionens årsredovisning för 2015. Externrevisorn bedömer att årsredovisningen ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Riksrevisionens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat för året enligt REA-lagen samt i enlighet med anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten. Resultatredovisningen är enligt revisorn förenlig med årsredovisningens övriga delar. I detta sammanhang noterar utskottet att Riksrevisionen har redovisat avsättningar för chefspensioner för riksrevisorer på utgiftsmässig grund i enlighet med riksdagens beslut våren 2014 (bet. 2013/14:FiU35, rskr. 2013/14:299).

Riksrevisorernas ambition att omorganisera effektivitetsrevisionen har enligt årsredovisningen inneburit att ett antal pågående granskningar fått helt eller delvis ny inriktning och att produktionen av granskningsrapporter minskat. Under 2015 publicerade Riksrevisionen 22 granskningsrapporter, vilket är 5 färre än året innan. Utskottet noterar också att de ändrade interna prioriteringarna fått riksrevisorerna att lägga ned några granskningar i början av 2016. Samtidigt som utskottet har respekt för att riksrevisorerna självständigt beslutar om vad som ska och inte ska granskas är det, liksom utskottet framhöll i förra årets betänkande över årsredovisningen för 2014, viktigt att myndigheten planerar och genomför granskningsverksamheten i den omfattning som anslaget tillåter så att stora återkommande anslagssparanden kan undvikas. Riksrevisionen får inte låta organisationsförändringar och interna processer uppehålla myndigheten i sin viktiga uppgift att granska den verksamhet som utan uppehåll bedrivs i staten. Efter att Riksrevisionen funnits i över tio år är det rimligt för riksdagen att förvänta sig att myndigheten inte längre befinner sig i en uppbyggnadsfas. Utskottet vidhåller det som framförts tidigare om att planerat utvecklingsarbete ska bedrivas inom ramen för den budget riksdagen beslutat och därmed också vikten av en kontinuerlig ekonomisk uppföljning.

Lagen om statlig revision ger Riksrevisionen möjlighet till en bred form av granskning inom effektivitetsrevisionen där man kan behöva anlägga olika och var för sig angelägna perspektiv för att kunna beakta och rätt förstå och bedöma den mångfasetterade statliga verksamheten. Detta framhöll utskottet redan våren 2010 i sitt yttrande till konstitutionsutskottet med anledning av Riksrevisionsutredningens förslag om att förtydliga effektivitetsrevisionens inriktning (yttr. 2009/10:FiU3y). Mot bakgrund av att riksrevisorerna har inlett en omorientering av effektivitetsrevisionen som enligt dem kommer att svara bättre mot den inriktning som riksdagen beslutat om, vill utskottet återigen framhålla betydelsen av den breda form av granskningar och uppsättning av granskningsmetoder som lagen om statlig revision ger utrymme för och vikten av att Riksrevisionen tar vara på detta. För att säkerställa en god resurshushållning i myndigheten vill utskottet liksom tidigare också framhålla det rimliga i att Riksrevisionen utifrån en analys av väsentlighet och risk ägnar större uppmärksamhet åt granskningar som ur ett principiellt eller kvantitativt perspektiv har stor betydelse i statens budget.

I samband med behandlingen av Riksrevisionens årsredovisning har utskottet också tagit del av Riksrevisionens uppföljningsrapport 2016. Det är den tionde i ordningen och är ett svar på utskottets önskemål om att Riksrevisionen ska utvärdera effekterna av sina granskningar, dvs. huruvida staten får ett mer effektivt utbyte av sina insatser tack vare Riksrevisionen. Uppföljningsrapporten är enligt utskottets mening ett värdefullt komplement till årsredovisningen för att bedöma Riksrevisionens resultat och den har funnit sina former. Liksom tidigare anser utskottet att den djupa uppföljningen är särskilt intressant och ser positivt på att så många som femton granskningsrapporter, med en god fördelning över riksdagens utskott, blivit föremål för djup uppföljning. De avslutande kommentarerna är enligt utskottet värdefulla som ett sätt att bilda sig en uppfattning om förbättringar inom de granskade myndigheterna men också om vilka problem som kvarstår.

Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen lägger redogörelsen för Riksrevisionens årsredovisning för 2015 till handlingarna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Redogörelsen

Redogörelse 2015/16:RR1 Riksrevisionens redogörelse om Riksrevisionens årsredovisning för 2015.

BILAGA 2

Revisionsberättelse för Riksrevisionen

KPMG
Box 16106
103 23 Stockholm

Besöksadress Tegelbacken 4 A
Telefon 08-723 91 00
Fax 08-10 52 58
Internet www.kpmg.se

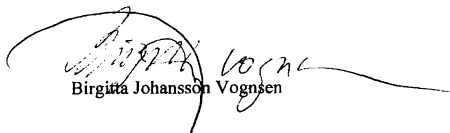
Sveriges Riksdag
Finansutskottet
100 12 Stockholm

Stockholm 2016-03-16

Ang. Riksrevisionen, Revisionsberättelse och pm avseende bokslutsgranskning för räkenskapsåret 2015.

Härmed bifogas vår revisionsberättelse och vårt pm avseende bokslutsgranskning för räkenskapsåret 2015 för Riksrevisionen.

Med vänlig hälsning
KPMG AB

Birgitta Johansson Vogsen

Till Riksdagen

Revisionsberättelse
för
Riksrevisionen, org. nr 202100-5422

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Riksrevisionen för år 2015, daterad den 17 februari 2016.

Riksrevision med administrativt ansvar för årsredovisningen

Det är riksrevision som med administrativt ansvar som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lag (2006:999) med ekonomiska administrativa bestämmelser m.m. för Riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen samt i enlighet med anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten och för den interna kontroll som riksrevision med administrativt ansvar bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisionsansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur myndigheten upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i myndighetens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i riksrevision med administrativt ansvars uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

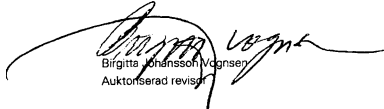
Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lag (2006:999) med ekonomiska administrativa bestämmelser m.m. för Riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen samt i enlighet med anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Riksrevisionens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat för året enligt lag (2006:999) med ekonomiska administrativa bestämmelser m.m. för Riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen samt i enlighet med anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten. Resultatredovisningen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Övriga upplysningar

Revisionen av årsredovisningen för år 2014 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad den 11 mars 2015 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen.

Stockholm den 16 mars 2016

KPMG AB

Birgitta Johansson Vagnsen
Auktoriserad revisor

Till Riksdagens finansutskott

**Extern revision av Riksrevisionen
PM avseende bokslutsgranskning
för räkenskapsåret 2015**

Audit
KPMG AB
16 mars 2016
Antal sidor: 8

Riksrevisionen PM 2015.docx

*Till Riksdagens finansutskott
Extern revision av Riksrevisionen
2016-03-16*

Innehåll

1.	Inledning	1
2.	Sammanfattande slutsats	1
3.	Granskning av årsredovisningen	1
4.	Granskning av finansiell redovisning	2
4.1	Resultaträkningen	2
4.2	Anslagsredovisningen	2
4.3	Balansräkningen	3
4.3.1	Avsättningar	3
5.	Kommentarer till resultatredovisningen	3
6.	Granskning av intern kontroll och redovisningsrutiner	5
6.1	Internrevisionens arbete	5
6.2	Intern styrning och kontroll	5
6.3	Redovisningsrutiner	5
7.	Förvaltningsrevision	6

Riksrevisionen PM 2015.docx

© 2016 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

*Till Riksdagens finansutskott
Extern revision av Riksrevisionen
2016-03-16*

1. Inledning

Vårt uppdrag är reglerat i avtal avseende revisionstjänster extern revision av Riksrevisionen träffat med Riksdagsförvaltningen den 12 juni 2015. Uppdraget avser biträde i finansutskottets revision av Riksrevisionen och omfattar revision av Riksrevisionens årsredovisning. I uppdraget ingår att ansvara för planering, genomförande och rapportering av granskningen. Den skall omfatta årsredovisningen och underliggande redovisning samt råd och stöd i revisionella frågor i den omfattning som krävs för att genomföra revisionen av nämnda myndighet. Revisionsberättelser med uttalande om årsredovisningar ska lämnas till finansutskottet.

Denna PM är ställd till finansutskottet och har upprättats som ett komplement till avlämnad revisionsberättelse för räkenskapsåret 2015 och har som syfte att sammanfatta de iakttagelser som framkommit vid vår granskning av materiell betydelse. Smärre iakttagelser rapporteras direkt vid granskningen till ansvarig person. Gjorda iakttagelser har diskuterats med berörda personer och med myndighetens ledning.

Vår granskning har utförts enligt god revisionssed och i enlighet med upprättad revisionsplan. God revisionsmed innebär att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen med syfte att öppna en rimlig säkerhet för att kunna uttala oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

2. Sammanfattande slutsats

Vi kan, efter vår löpande granskning och granskning av bokslut och årsredovisning, konstatera att granskningen inte föranlett några väsentliga anmärkningar. Vi anser att Riksrevisionens redogörelse om Riksrevisionens årsredovisning för 2015 ger en rättvisande bild.

3. Granskning av årsredovisningen

Riksrevisionens årsredovisning avlämnades till finansutskottet av riksrevisorin med administrativt ansvar Margareta Åberg den 17 februari 2016.

Årsredovisningen innehåller resultatredovisning och finansiell redovisning.

Vårt granskningsarbete avseende årsredovisningen har huvudsakligen varit inriktad på den finansiella redovisningen. Vad det gäller granskningen av resultatredovisningen har vi fokuserat på att göra en faktakontroll mot relevanta underlag och/eller specifikationer.

I årsredovisningen gör riksrevisorin med administrativt ansvar ett uttalande där hon intygar att Riksrevisionens interna styrning och kontroll är betryggande, vilket återfinns i årets årsredovisning på s. 39. Hennes underlag för detta intygande är bland annat att de direktrapporterande cheferna har gjort en självutvärdering avseende risker i verksamheten där dessa bedömts vara höga.

*Till Riksdagens finansutskott
Extern revision av Riksrevisionen
2016-03-16*

4. Granskning av finansiell redovisning

Vi har granskat att den finansiella redovisningen är upprättad enligt gällande regler och att god redovisningssed tillämpas. Vår granskning har inte föranlett några anmärkningar.

Nedan finns en sammanfattning av väsentliga iakttagelser och analyser avseende den finansiella redovisningen.

4.1 Resultaträkningen

Verksamhetens kostnader har under 2015 ökat med 5,3 procent (2014 en ökning med 6,0 procent). Ökningen beror framförallt på ökade personalkostnader inom Effektivitetsrevisionen och Omvärldsinriktad verksamhet. Effektivitetsrevisionens kostnader har ökat till följd av nyrekryteringar under året vilket lett till att antalet årsarbetare blev högre än året innan. Den nationella omvärldsinriktade verksamhetens personalkostnader har ökat främst hänförligt till utveckling av myndighetens omvärldsanalys och modell för bedömning av risker i den statliga verksamheten samt på att mer resurser har lagts på att besvara frågor från allmänheten.

Årets personalkostnader har även belastats med avsättning dels för framtida kostnader för tidigare riksrevisorers chefspositioner med 3 116 tkr och dels med 1 743 tkr i samband med avveckling av lokalkontoret i Karlstad.

Den årliga revisionen har under 2015 fakturerat 17 199 tkr mer än under föreg. år (2014 fakturerat 7 505 tkr mer än 2013). Dels beror det på fler fakturerade timmar, dels på att avgifterna höjdes under 2015. En avgiftshöjning har skett för att anpassa avgifterna till rådande kostnadsnivå. Detta finns redovisat i resultaträkningen under rubriken uppbördsverksamhet.

Årets kapitalförändring är negativ med 3 072 tkr vilket främst förklaras av avsättning till tidigare riksrevisorers chefspositioner som redovisas utgiftsmässigt från och med 2015 med senare avräkning mot anslag i samband med när utgiften uppstår.

4.2 Anslagsredovisningen

Anslagsutfallet är 14 447 tkr högre än motsvarande period föreg. år, vilket kan utläsas av resultaträkningen under rubriken intäkter av anslag. Den huvudsakliga förklaringen är ökade personalkostnader i verksamheten.

För utgiftsområde 2 anslag 1:15 har 309 133 tkr använts i verksamheten. Årets utgifter har inneburit att efter indragning av anslag med 9 273 tkr har anslagssparandet minskat med 3 960 tkr och uppgår till 14 635 tkr vid årets utgång. Riksrevisionen avser att återbetala 5,2 mkr av anslagssparandet.

För utgiftsområde 7 anslag 1:5 har 41 763 tkr använts i verksamheten av ett anvisat anslag på 40 000 tkr. Det fanns vid årets ingång ett anslagssparande på 921 tkr och vid årets utgång ett utnyttjande av anslagskrediten med 842 tkr.

Anslagskrediten för anslaget 1:15 uppgår till 9 433 tkr och för anslaget 1:5 till 1 200 tkr.

Riksrevisionen PM 2015.docx

© 2016 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

2 (6)

Till Riksdagens finansutskott
Extern revision av Riksrevisionen
2016-03-16

4.3 Balansräkningen

Vi har granskat balansräkningen mot upprättade avstämningsbilagor utan anmärkningar. Varje balanspost är väl dokumenterad. Större förändringar jämfört med föregående år har vi fått förklarade. Detta gäller främst anläggningstillgångar, upplupna intäkter, avräkning mot statsverket, räntekonto i Riksgälden, myndighetskapital och avsättningar. Förändringen av avräkning mot statsverket, räntekontot i Riksgälden och lån har bland annat påverkats av återbetalning av anslagsmedel samt ökad upplåning för investering i IT-system såsom IT-verktyg för årlig revision. Upplupna intäkter ökar som en följd av avgiftshöjning och fler timmar inom årlig revision.

4.3.1 Avsättningar

Avsättningar består av pensioner 3 651 tkr (518 tkr) och trygghetsmedel 989 tkr (1 518 tkr) samt övriga avsättningar 1 103 tkr (0 tkr). Avsättning för pensioner avser chefspensioner med 3 116 tkr och delpensioner 535 tkr.

Övriga avsättningar avser avsättning för lönekostnader enligt avtal som uppstått i samband med avveckling av lokalkontoret i Karlstad med 1 743 tkr där 640 tkr utnyttjats under året och 1 103 tkr kvarstår varav merparten förväntas regleras nästa år.

Riksdagen har bifallit finansutskottets förslag i Riksdagsskrivelse 2013/14:299 den 4 juni 2014 som finansutskottet lämnade i sitt betänkande 2013/14:FiU35 Riksrevisionens årsredovisning 2013. Beslutet innebär att Riksrevisionen har arbetsgivaransvaret och det ekonomiska ansvaret för riksrevisorernas chefspensioner samt att avsättning för riksrevisorernas chefspension ska göras fr.o.m. räkenskapsåret 2015 på utgiftsmässig grund.

I bokslutet per 2015-12-31 har avsättning skett för två chefspensioner för perioden fram till det att de uppnår 65 år. Hänsyn tas till annan tjänstgöring varmed för en chefspension årets avsättning baseras på den faktiska månatliga pensionsutbetalningen. Riksrevisionens avsättning för tidigare riksrevisorers chefspension kan högst uppgå till 9 120 tkr om den nuvarande anställningen hos annan arbetsgivare upphör. Pensionersättningar, inkl. särskild löneskatt som beräknats av SPV ligger till grund för avsättningen. Avsättningar för chefspensioner fram till 65 år omprövas vid ändrade förhållanden och i samband med årsbokslut.

5. Kommentarer till resultatredovisningen

Verksamheten är sedan 2009 indelat i fyra verksamhetsgrenar:

- Årlig revision
- Effektivitetsrevision
- Internationellt utvecklingsarbete
- Omvärldsriktad verksamhet

Riksrevisionen PM 2015.docx

© 2016 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

3 (6)

*Till Riksdagens finansutskott
Extern revision av Riksrevisionen
2016-03-16*

Vi har granskat faktauppgifter och belopp i resultatredovisningen mot underlag. Vi har även analyserat Riksrevisionens beskrivning av måluppfyllelsen. Vi anser att samtliga verksamhetsgrenar ger en bra beskrivning av respektive verksamhet och måluppfyllelse.

Årlig revision

Det genomsnittliga priset per revisionsberättelse har ökat jämfört med 2014. Ökningen per revisionsberättelse uppgår till 13 procent. Årets avgiftsintäkter överstiger kostnaden vilket förklarar överskottet på 4 277 tkr. Det ackumulerade underskottet halverades jämfört med 2014 på grund av att antalet fakturerade timmar ökade och de gemensamma kostnaderna för årlig revision minskade.

Riksrevisionen har avlämnat 2 färre revisionsberättelser under 2015 i jämförelse med 2014, vilken förklaras av minskning av granskning av statliga bolag och stiftelser. Granskningen av statliga bolag och stiftelser sker framförallt genom effektivitetsrevisionen. Totalt har 239 revisionsberättelser avgivits varav 16 (föreg. år 8) med modifierat uttalande. Ökningen förklaras av att det inte längre är tillåtet för myndigheter att komplettera sina årsredovisningar efter den 22 februari samt att revisionsberättelserna innehåller flera uttalanden. Därutöver lämnades 64 (föreg. år 62) revisionsrapporter över översiktlig granskning av delårsrapporter.

Effektivitetsrevisionen

Effektivitetsrevisionens kostnader ökade under året med 11 mkr vilken innebär en ökning med 9,4 procent. De ökade kostnaderna avser i huvudsak löner. Effektivitetsrevisionens kostnader har ökat till följd av nyrekryteringar under året vilket lett till att antalet årsarbetare blev högre än året innan.

Totalt under året har det publicerats 22 granskningar vilket är 5 färre än föreg. år. Antalet nedlagda timmar per granskning har minskat med 3 procent (19 procent), styckkostnaden för årets avslutade granskningar har dock ökat med 5 procent. Under hösten 2015 beslutade riksrevisorerna att granskningarna fortsättningsvis i större utsträckning ska riktas in mot effektivitet och samhällsnytta. Verksamhetsvolymen har minskat sett till antalet publicerade granskningsrapporter, till viss del förklaras detta av den ändrade verksamhetsinriktningen och av att ett antal pågående granskningar fick helt eller delvis ny inriktning.

Internationellt utvecklingssamarbete

Anslaget för det internationella utvecklingssamarbetet uppgick till 40 000 tkr medan utgifterna uppgick till 42 003 tkr. Antalet timmar är lägre än tidigare år, vilket beror på att mer resurser allokaterats till finansiering av aktiviteter inom AFROSAI-E. Myndigheten planerar att öka aktivitetsnivån i syfte att utnyttja det ökade anslaget 2016.

Omvärldsriktad verksamhet

Kostnaden för den omvärldsriktade verksamheten har netto ökat med 4 901 tkr och uppgår till 27 828 tkr. Den internationella delen svarar för ca 60 procent av kostnaderna och den nationella för ca 40 procent. Den internationella delen svarar för Riksrevisionens samverkan med revisionsorgan i andra länder och samarbete med internationella samarbetsorgan t ex INTOSAI. Den nationella delen svarar för den omvärldsriktade verksamheten t ex remissyttranden, seminarier inom revisionsområdet och kontakter med riksdagen och dess utskott.

*Till Riksdagens finansutskott
Extern revision av Riksrevisionen
2016-03-16*

Den nationella omvärldsriktade verksamhetens personalkostnader har ökat främst hänförligt till utveckling av myndighetens omvärldsanalys och modell för bedömning av risker i den statliga verksamheten samt på att mer resurser har lagts på att besvara frågor från allmänheten.

6. Granskning av intern kontroll och redovisningsrutiner

Nedan sammanfattas iakttagelser från vår löpande granskning. Granskningen utfördes under hösten 2015. Vår slutsats baserat på den granskning som vi utfört, är att den interna kontrollen hos Riksrevisionen på granskade områden fungerar bra. Vi redogör kort för vår utförda granskning nedan.

6.1 Internrevisionens arbete

Under 2014 upphandlade Riksrevisionen nya internrevisorer och beslutade om en internrevisionsplan. Huvudinriktning var IT-styrning, Personalförsörjning och Oegentligheter. Vi har under 2015 tagit del av granskningsrapporter från internrevisionen inom dessa områden. Internrevisionen har rapporterat att det finns förbättringsmöjligheter inom området skydd mot oegentligheter samt inom området personalförsörjning.

Vi har tagit del av beslut om internrevisionsplan för riksrevisionen 2015/2016 där följande granskningsområden föreslås, Ekonomistyrning, Informationssäkerhet samt Extern uppföljning av den årliga revisionen bland myndigheterna.

6.2 Intern styrning och kontroll

Reglerna om intern styrning och kontroll tillämpades första gången för räkenskapsåret 2011. Arbetet med intern styrning och kontroll har fortsatt med uppdateringar och kompletteringar i enlighet med normal arbetsprocess.

Riksrevisorn med administrativt ansvar ska i årsredovisningen lämna ett intygande om den interna styrningen och kontrollen, vilket hon gjort (s. 39).

6.3 Redovisningsrutiner

Inom ramen för revisionen har vi granskat att rutiner finns för anslag, årlig revision och effektivitetsrevision, avstämning med statsverket, attester samt rutiner för inköp, personalkostnader och avstämningar. Granskningen har inte föranlett några påpekanden. Vi har även granskat generella IT-kontroller där vi har lämnat rekommendation gällande behörigheter till redovisningssystemet. En översyn pågår hos myndigheten i syfte att ytterligare dela upp behörighetsrollerna.

*Till Riksdagens finansutskott
Extern revision av Riksrevisionen
2016-03-16*

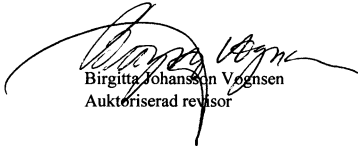
7. Förvaltningsrevision

Vi har läst protokoll från ledningsgruppsmöten, rapportering från internrevisionen, verksamhetsplanen och anslagsdirektiven.

Vi har granskat myndighetens uppgifter om ledande befattningshavare i årets årsredovisning på s. 56-57 utan kvarstående noteringar.

Årsredovisningen är enligt vår bedömning upprättad i enlighet med gällande lagar, förordningar och direktiv. Vi har inte heller funnit något som tyder på att verksamheten inte bedrivits i enlighet med anslagsdirektivet 2015 eller andra gällande regler och riktlinjer.

Stockholm den 16 mars 2016
KPMG AB

Birgitta Johansen Vognsen
Auktoriserad revisor